

T.C.
BAYBURT VAL L
I Tarım ve Orman Müdürlü ü

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

Sayı : E-11390432-115.99-585296

26.02.2021

Konu : Mera, Yaylak ve Kışlakların Kullanım
Esasları Hk.

VALİLİK GENEL EMRİ
2021/1

İlgi : a) 4342 sayılı Mera Kanunu ve ilgili diğer mevzuatlar.
b) İl Mera Komisyonu'nun 875 sıra sayılı kararı.

4342 sayılı Mera Kanunu gereği kurulan İl Mera Komisyonu Başkanlığınca Bayburt İlindeki mera, yaylak ve kışlakların tespit, tahdit ve tahsis çalışmaları halen devam etmekte olup, 4342 sayılı Mera Kanunu ve ilgili diğer mevzuat (Yönetmelik, Genelge, Talimat) hükümleri gereğince mera, yaylak, kışlak ve umuma ait çayır ve otlakıyelerin sürdürülebilir olarak kullanımı ve korunması için;

1. 4342 Sayılı Mera Kanunu gereği, İlimizde bulunan mera, yaylak, kışlak ve otlakların; tespit, tahdit, tahsis işlemleri ile ihtiyaç fazlası mera, yaylak, kışlak ve otlakların her türlü kiralama işlemleri ve otlatma planlarının uygulanması İl Mera Komisyonu tarafından gerçekleştirilecektir.
2. Mera, yaylak, kışlak, çayır ve otlakların hukuki ve kullanım durumu 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 4. maddesi ile belirlenmiş olup, bu alanlar özel mülkiyete geçirilemez, amacı dışında kullanılamaz, zaman aşımı uygulanamaz, sınırları daraltılamaz. Ancak, kullanım hakkı kiralanabilir. Kiralama ilkeleri yönetmelikle belirlenir.
3. İlimizde 2021 yılı otlatma mevsimi meralarda **01 Mayıs 2021-31 Ekim 2021**, yaylaklarda **01 Haziran 2021-30 Eylül 2021** tarihleri arasındadır. Bu tarihlerden önce mera ve yaylaklara çıkılmayacak, bu tarihlerden sonra mera, yaylak ve kışlaklarda otlatma yapılmayacaktır. Yıl içerisinde iklim koşullarındaki olağan dışı değişimler durumunda otlatma mevsimi başlangıç ve bitiş tarihleri İl Mera Komisyonunun alacağı karar ile belirlenebilecektir.
4. İlimizdeki mera, yaylak, kışlak, umuma ait çayır ve otlakıyelerin otlatma periyodundaki kaba yem üretimleri, mevcut hayvanların otlatma periyodu dönemindeki kaba yem ihtiyacını karşılayamaması ve 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında tespit, tahdit, tescil ve tahsis çalışmaları henüz tamamlanmaması nedeniyle 2021 yılında ilimizde mera, yaylak, kışlak, umuma ait çayır ve otlakıyelerin **il dışından gelen göçerlere (sürü sahiplerine) kiralama işlemi yapılmayacaktır.**
5. 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 4. maddesinde "Mera, yaylak ve kışlakların kullanma hakkı bir veya birden çok köy veya belediyeye aittir. Bu yerler Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır." hükmü bulunmakta olup ihtiyaç fazlası meraların kiraya verilmesi İl Mera Komisyonu yetkisindedir. Dolayısıyla İl Mera Komisyonu dışında yapılan kiralama işlemleri yasal olmadığından, **Belediye Başkanlıkları, Muhtarlıklar ve şahısların kiralama yetkisi bulunmamaktadır.** Bu nedenle,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan mera, yaylak, kışlak, umuma ait çayır ve otlaklıyelerin İl Mera Komisyonu dışında kiralanması durumunda kiralama yapanlar hakkında 4483 sayılı Kanun kapsamında yasal işlem uygulanacaktır.

6. Muhtarlar ve belediye başkanları; mera, yaylak ve kışlakların ve sınır işaretlerinin korunmasından ve tahsis amacına göre en iyi şekilde kullanılmasının sağlanmasından, geliştirme projelerinde öngörülen hususların yerine getirilmesi ile kamu görevlilerine yardımcı olmakla görevli ve sorumludurlar. Bu nedenle Muhtarlar ve Belediye Başkanları, mera, yaylak ve kışlaklara tecavüz olduğu takdirde durumu derhal Bakanlık İl/İlçe Müdürlüğüne, İl/İlçe Müdürlükleri de Valilik/Kaymakamlıklara bildirmekle yükümlüdürler.
7. Mera Kanunu'nun 26. maddesi kapsamında mera, yaylak ve kışlaklarda otlatma hakkından yararlanmak için, Kanun'un 22. maddesi gereği çiftçi ailelerinin mera, yaylak ve kışlağın bulunduğu yerleşim biriminde **en az 6 (altı) aydır ikamet (birincil ikamet adresi)** ediyor olması ve hayvanlarının ise 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında yayımlanmış yönetmelik, tebliğ ve talimatlar doğrultusunda Tarım ve Orman Bakanlığı Hayvancılık Bilgi Sisteminde çiftçi ve çiftçi ailesi üzerine kayıtlı olması gerekir.
8. 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 26. maddesi gereği mera, yaylak, kışlaklarda otlatma hakkını kullanarak yararlananlardan, 2021 yılı için alınacak otlatma bedeli 15,00 TL/küçükbaş ve 50,00 TL/büyükbaş olarak belirlenmiş olup, bu bedellerin hayvan sayıları ile çarpımı sonucu bulunacak otlatma bedelleri Mera Yönetim Birlikleri'nce tahsil edilir. Mera Yönetim Birliği, kurulu değil ise, Köy Muhtarlıkları ve Belediyeler tarafından tahsil edilerek yine Köy Muhtarlığı ve Belediyelerce açılacak özel hesaba gelir kaydedilir ve **bu gelirler o yerleşim yerinin mera alanlarının ıslahı ve geliştirilmesi amacıyla kullanılır.** Başka amaçla kullanılamaz.
9. Çiftçi aileleri otlatma hakkından fazla sayıda hayvan otlatamazlar, otlatma haklarını başka çiftçi ailelerine devredemezler. Çiftçi aileleri, otlatma sezonu içerisinde, mera tahsisi yapılmış köylerde, mera komisyonu tarafından otlatma kapasitesine göre verilmiş büyükbaş hayvan birimi cinsinden otlatma hakkı kadar, tahsis çalışmaları tamamlanmamış köy/mahallelerde mevcut duruma göre Mera ve Kadastro Komisyonlarının tespitleri baz alınarak hesaplanacak büyükbaş hayvan birimi kadar hayvan otlatılabilecektir. Ancak ikamet ettikleri yerleşim birimine ait mera yaylak ve kışlaklardan yararlanmak için dışarıdan hayvan satın almaları durumunda, satın aldıkları hayvanlar için İl Mera Komisyonunun izni alınmadan mera ve yaylaklardan yararlanamazlar. Yeni alınan hayvanlar mera, yaylak ve kışlaklara çıkarılmadan önce, İl Mera Komisyonuna gerekli belgelerle birlikte başvuru yapılmalıdır. Komisyon bu başvuruları en geç 1 ay içerisinde karara bağlamak zorundadır. İzin başvurusu için çiftçi ailelerinin; satın alma işlemi gerçekleştiğine dair resmi belgeler (banka dekontu, noter satış belgesi vs.), işletmesinin bulunduğu köy/mahallede oturduğuna dair birincil ikametgâh belgesi ve veteriner sağlık raporunu dilekçe ekinde İl Mera Komisyonu'na ibraz etmek zorundadırlar. İzin alınmadığı veya otlatma sezonu başlangıç ve bitiş tarihleri haricinde izinsiz otlatma nedeniyle gerekli cezai işlem uygulanacaktır. Bu şekilde izinsiz otlatma yapanlara, ilave getirdikleri hayvan başına 2021 yılı otlatma mevsiminde kiralamaya esas küçükbaş ve büyükbaş hayvan için bu genel emrin 8. maddesinde belirlenen otlatma bedelinin 3 (üç) katı ceza olarak hesaplanacak ve tahsil edilecektir.
10. Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan mera, yaylak, kışlak, umuma ait çayır ve otlaklıyelerde; kaçak otlatma ihbarı olduğunda öncelikle kolluk kuvvetleri tarafından müdahale edilerek, kaçak otlayan hayvanların meradan çıkarılması sağlanacaktır. Kaçak otlatmanın devam etmesi halinde, kolluk kuvvetleri ile birlikte İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri personeli tarafından tespit işlemi yapılacaktır. Tespit işlemi sonrası, kaçak otlatma yapan hayvan/sürü sahiplerine bu genel emrin 9. maddesinde belirtilen para cezası uygulanır, ilave olarak 5996 sayılı kanun kapsamında hayvan hareketleri mevzuatı yönünden uygunsuzluk varsa yasal işlem yapılır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Ayrıca, sürü sahibi veya sorumlusuna hayvanları mera, yaylak, kışlak, umuma ait çayır ve otlaklıyalardan çıkartılması için tespit tarihinden itibaren 10 (on) gün süre verilir ve takibi kolluk kuvvetleri tarafından yapılır. 10 (on) gün sonunda kaçak otlatmaya devam edilmesi halinde, kolluk kuvvetlerinin İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü'ne bildirimini üzerine, mera, yaylak, kışlak, umuma ait çayır ve otlaklıyalarda kalınan her gün için 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu 75. maddesi gereğince haksız otlatma bedeli alınır. Bu bedel, İl Mera Komisyonu adına İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından, hayvanın cinsine göre günlük tükettiği yeşil ot miktarı (kg) x otlatma gün sayısı x yeşil ot fiyatı (TL/kg) x hayvan sayısı formülü kullanılarak hesaplanır ve ilgililerden Devlet İhale Kanunu 75. maddesi hükümlerine göre tahsil edilir.

11. Yasaklanmış yerlerde hayvanlarını otlatmaya devam edenlerle mera, yaylak ve kışlak arazisini sürmek sureti ile tahrip edenler ve izinsiz inşaat yapanlar hakkında, Valilik tarafından 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun ile Türk Ceza Kanunu'nun ilgili maddelerine göre gerekli kanuni işlem yapılır. Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen fiilleri işleyenleri zamanında duyurmayan muhtar, belediye başkanı gibi bu Kanunun uygulanmasında görev ve sorumluluk verilen kişiler hakkında, genel hükümlere göre işlem yapılır. İlimizdeki mera/yaylaklarda, yapılaşma ve çit çevirme vb. tecavüzler ile İl Merkezinde ve İlçelerde "**Mera/Yaylaklarda Kaçak Yapılaşma ve İzinsiz Otlatma Tespit Ekibi**" kurulacak ve görevlendirilen memurların emniyeti kolluk kuvvetlerine sağlanacaktır.
12. Kurum ve kuruluşlar tarafından hayvancılığı geliştirme amacıyla hazırlanmış projeler kapsamında bulunan hayvanlar, İl Mera Komisyonundan alınacak izin doğrultusunda mera ve yaylalardan yararlanabilecektir.
13. İlimiz meralarının kurallara uygun olarak otlatılabilmesi, verimlilik ve sosyal adalet ilkelerinin zedelenmemesi için yıllardan beri uygulanan, köy ve mahallelerdeki mevcut hayvanların ortak sürüye dahil edilerek, tüm hayvan sahiplerinin katılımının sağlanarak, tutulan çoban ile, kontrollü ve münavebeli otlatmaya devam edilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, küçük ve büyükbaş hayvan otlatma alanları ve meraların verimli kullanımının planlanması, ilgili Köy/Mahalle Muhtarlığı veya Belediyesince alınacak kararlar doğrultusunda yürütülecektir. Salgın hayvan hastalık kontrolü ve saf ırk orijinin korunması amacı ile hayvan sahiplerinin, İl Mera Komisyonundan talep etmesi ve talebin uygun bulunması halinde, köy sürüsüne katılmadan, köy sürüsünün otlatıldığı yerde ve zamanda ayrı olarak otatabileceklerdir. Bu durumda olan hayvan sahiplerine, ilgili Belediye ve Köy/Mahalle muhtarlıkları verilen iznin uygulanması konusunda gerekli hassasiyeti göstereceklerdir.
14. 4342 sayılı Mera Kanunu gereği, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan mera, yaylak, kışlak, umuma ait çayır ve otlaklıyalarda belirtilen amaç (otlatma ve/veya biçerek değerlendirme) dışında kullanılamaz. Bu alanla üzerine ev, ahır, imalathane, tesis vb. inşaatlar yapılamaz, sürülerek tarımsal faaliyette kullanılamaz, üzerine bağ bahçe tesis edilemez.
15. Yaylak alanlarında yapılacak olan yayla şenlikleri için İl Mera Komisyonu'ndan izin alınacaktır.
16. İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri, Belediyeler, Jandarma ve Emniyet birimleri bu Valilik Genel Emri çerçevesinde yaptırım uygulamaya yetkili ve sorumludur. Bu genel emir kapsamında bulunan cezai ve yasal işlemler, ilgili kurumlarla birlikte koordineli bir şekilde yürütülecektir. Ancak güvenlik sorunu olan yerlerde veya zaman kaybı yaşanmaması adına tüm birimler (İl / İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri, Belediyeler, Jandarma ve Emniyet birimleri) buldukları ilçelerde, arazilerde, mera ve yaylalarda, tarlalarda, köylerde, şehir merkezlerinde ve yollarda vb. alanlarda yakalanan kaçak ve izinsiz gelen göçerler ile hayvan sürülerine ve bu "Valilik Genel Emri" hükümlerine uymayanlara ayrı ayrı olarak da gerekli yasal ve cezai işlemleri uygulayabilecektir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

İlgili kurumlar kendi aralarında koordinasyonu sağlamak için iletişim bilgilerini paylaşacak ve iletişimi sağlayacaklardır. Bu çerçevede resmi görevliler, memur ahlakına ve Devlet ciddiyetine yakışır bir tavır ve davranış içerisinde sorumlulukları paylaşarak özverili olacaklardır.

17. ***Kamu görevlilerinin ve güvenlik kuvvetlerinin hayvanlar ve hayvan sahipleri ve yanlarında bulunan kişiler ile ilgili yapacakları iş ve işlemlerde, talep halinde diğer kamu kurumları ve yerel yönetimler gerekli araç-gereç ve insan gücü desteğini vermek zorundadırlar.***

Yukarıda açıklanan emirlere uymayanlar hakkında; fiilleri ile ilgili olarak kanunlarda başka özel bir hüküm bulunmadığı takdirde 5442 Sayılı İl İdaresi Kanununun 11/A, 11/C ve 66. Maddeleri ile 5326 Sayılı Kabahatler Kanununun 32. Maddesi gereğince "Emre aykırı davranış", 40. Maddesi gereğince "Kimliği Bildirmeme", 41. Maddesi gereğince "Çevreyi kirletme", 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununun 265. Maddesi gereğince "Görevi yaptırmamak için direnme" suçundan, 2872 Sayılı Çevre Kanunu ve ilgili Yönetmelikleri gereğince çevreye verdikleri zararın konusu doğrultusunda kanuni işlem yapılacak ve idari yaptırım uygulanacaktır. Ayrıca 3091 Sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında kanun hükümleri ile görevini ihmal eden ve kötüye kullanan muhtarlar ile diğer kamu görevlileri hakkında da 4483 Sayılı Kanuna göre Valilik ve Kaymakamlıklarca gerekli yasal işlemler yapılacaktır.

Bu Genel Emir, Belediye Başkanlıklarına, ilgili resmi kurum ve kuruluşlara, köy ve mahalle muhtarlıklarına, halka ve ilgililere duyurulacaktır. Bu Genel Emrin yürütülmesinden Bayburt Valiliği, ilgili birimleri, köy ve mahalle muhtarlıkları sorumludur. Yukarıda açıklanan emirler doğrultusunda hareket edilmesi ve herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesini;

Önemle rica ederim.

Cüneyt EPCİM
Vali

Ek: İl Otlatma Planı (2 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

İlimiz genelinde 2021 yılı otlatma sezonunda uygulanacak olan İl Otlatma Planı:

Otlatma Mevsimi

Mera bitkilerinin otlatma olgunluğuna ulaştığı ilkbahar kritik periyodunun sonu ile sonbahar kritik periyodunun başladığı tarih arasında kalan zaman Otlatma Mevsimi olarak belirlenmektedir. Karasal iklimin etkisi altında kalan İlimizde kış mevsimi daha uzun sürmekte, yıllar itibarı ile ilkbaharın başlangıç zamanında değişiklikler olmaktadır. Genellikle Nisan ayı içerisinde kışın etkileri azalmakta ve yaz ayına dair tahminler yapılabilmektedir. Bunun yanında üretime dayalı İlimiz zenginliklerinin daha verimli bir düzeyde değerlendirilebilmesi açısından il otlatma planlarının düzenlenerek uygulanmasının sağlanması gerekmektedir.

İl ve İlçelerimizde mevsimsel farklılıklar olmadığından hazırlanacak olan planda İl ve İlçelerde otlatma mevsiminin 01 Mayıs ile 31 Ekim tarihleri arasında kapsamasının uygun olacaktır. Yıl içerisinde iklim şartlarındaki olağandışı değişikliklere bağlı olarak bu süreler Mera Komisyonu tarafından önceden duyurulmak kaydı ile kısaltılabilecek veya uzatılabilecektir.

Otlatma Kapasitesi

Metot	:Gözle Tahmin
Mera Genişliği	:2098140,00 da
Yararlanılabilir Mera Genişliği	:2098140,00 da
Yararlanılabilir Yeşil Ot Verimi	:60 Kg/da
Bir Hayvanın Günlük Yem İhtiyacı	:12,5 kg/gün
Otlatma Günü Sayısı	:184 gün

$$\text{Otlatma kapasitesi} = \frac{\text{Mera Genişliği (da)} \times \text{Yararlanılabilir Yem (kg/da)} : 60}{\text{BBHB}} = 54734,09$$

$$\text{Bir Hayvanın günlük Yem İhtiyacı (kg/gün)} : 12,5 \times \text{Otlatma Günü Sayısı (gün)} : 184$$

2020 yıl sonu TÜİK verilerine göre İlimizde 87.182 adet büyükbaş, 50.688 adet küçükbaş, 239 adet tek tırnaklı olmak üzere 75451,13 BBHB' ne eşdeğer hayvan bulunmaktadır. 2098140,00 da. Mera varlığımızdan 54.734,09 BBHB'ne eşdeğer hayvan faydalanabilmektedir. Mevcut mera varlığımız ilimiz hayvan sayısının ot ihtiyacını karşılayabilecek düzeyde değildir.

Otlatma Sistemi

Meralarda aşırı otlatma baskısından kaynaklanan problemin önüne geçmek, bitkilerin gelişimine zaman tanımak ve doğal tohumlamanın oluşabilmesi amacıyla münavebe ile dinlendirilerek otlatma sisteminin uygulanması planlanmıştır. Köy ve Belediyelerde bulunan meralar yaklaşık olarak eşit büyüklükte üç parsel olarak eşit sürelerde üç döneme bölünmesi, topografik özellikleri(rakım, yöney, vb.) dikkate alınarak ve münavebeli olarak bu parsellerden her dönemde birinin otlatılması gerektiği kanaatine varılmıştır.

Parsellerde Dönemler İtibarı ile Münavebeli Otlatma Örneği;

Parseller	İlk Otlatma (01 Mayıs–21 Haziran)	Orta Otlatma (21 Haziran–15 Ağustos)	Son Otlatma (15 Ağustos–31 Ekim)
A	-	-	Otlat
B	-	Otlat	-
C	Otlat	-	-

İlimizde 2021 yılı içerisinde uygulanabilecek olan İl Otlatma Planı aşağıdaki tablodaki şekliyle belirlenmiştir.

İlçe adı	Yerleşim yeri çevresindeki meralar		Yerleşim yeri uzağındaki (yaylalar) meralar	
	Otlatma Başlangıcı	Otlatma sonu	Otlatma başlangıcı	Otlatma sonu
Merkez	01 Mayıs 2021	31 Ekim 2021	01 Haziran 2021	30 Eylül 2021
Aydıntepe	01 Mayıs 2021	31 Ekim 2021	01 Haziran 2021	30 Eylül 2021
Demirözü	01 Mayıs 2021	31 Ekim 2021	01 Haziran 2021	30 Eylül 2021

İl ve İlçelerimizle, bağlı yerleşim birimlerinde tüm mera ve yaylalarda geliş güzel bir şekilde ve ağır otlatma yapılmaması, münavebeli otlatma sistemi uygulanması gerekmektedir. Münavebe sisteminin uygulanması amacıyla oluşturulacak olan mera parseller (A, B, C) ilgili Belde Belediyeleri ve Köy Muhtarlıkları tarafından belirlenecek olup münavebeli otlatma sistemine göre her otlatma döneminde otlatılması gereken parsel dışında otlatma kesinlikle yapılmamalıdır. Belediye ve Muhtarlıklar tarafından İl Otlatma Planına ek olarak (otlatılacak bölge planları, mevkiileri ile birlikte) alınan bu kararlara çiftçi aileleri tarafından uyulmalıdır.

4342 sayılı Mera Kanunu'nun 26. maddesi kapsamında otlatma planına uymayanlar hakkında Kanununun 27. maddesi gereği işlem yapılacaktır. İlimizde bulunan yerleşim birimlerindeki otlatma yapılacak mera ve yaylalara gidiş-geliş güzergâhı olarak umuma ait ortak yollar kullanılmalıdır.